הלכה יד: הלכה יד: ב מיי' פ"ה מהלכות ביאת מקדש הלכה י: גג ג מיי שם הלכה יא:

תורה אור השלם

1. וַרַחַצוּ אַהַרֹן וּבָנֵיו מִמֵּנוּ אַת

מוסף רש"י

מטמאין היו. נוגעין היו בו שרך: שהיו אומרים במעורבי שמש

שהיו אומרים במעודבי שמש היתה נעשית. ולרכנן טכול יום כשר, דנפקא לה מרצויא דקרא והזה הטהור על הטמא, טהור

מכלל שהוא טמא. לימד על טבול

ום שכשר בפרה. מכדי בטהור

הטהור, ליכתוב והזה על הטמא,

אלא טהור כל דהו. ואשכחו טבול

יום דאקרי טהור דכתיב ורחן במים וטהר (חגיגה בג.):

שימה מקובצת

לאברים כאברים. ול״ת והיכל דשקעו בעמוד השחר למה נפסלו לף למתירין, לע״ג

דנפסלים בלינה תועיל שקיעה מטעם

שלפור בפוס, מכלי בססור קינן ואתי דכתיב לעיל מיניה מ אזוב וטבל במים איש טהור ז לי למיהדר ולמכתב והזה לי לי למיהדר ולמכתב והזה

שמות ל. יט

ידיהם ואת רגליהם:

יומה ב. חגינה כג. ע"ש פרה יו) יוממו כ. מוגינט כוג. ע ע פרט פ"ג מ"ז ע"ש, 3) כעי"ז ב"ק נא., ג) [לעיל כ:], ד) עי ירושי יומא פ"ב ה"א, ס) לעיל

הגהות הב"ח

כ, ו) פסחים נט:, ו) שם:,

:ע"ב ד"ה והאמר

(A) רש"י ד"ה אי הכי וכו' כשאר קידום הס"ד ואח"כ מ"ה ומשני כעין עבודה:

שינויי נוסחאות

א) יום כשר כה לא ממיל כה אן יום כשר בה לא פסיר בה טומאה בקידוש שלה (*ש"ח). וכע"ז כרש"י: ב] ורגליו ג'י קדומות ל"ג לה וכ"ה צבה"ג. [ובש"מ] ולכה' מוכרת דל"ג ורפש"מן ורפס" מוכלח דני"ג רגליו, דהא בעינן דומיא דשירות רגליו, דהא בעינן דומיא דשירות כדלעיל ינו ע"ב, ודשעת עבודה א"א לעמוד ע"ג כלי שרת (מרומי שדה עע"ש). וע"ע בגל' קה"י. ואמנס בכתה"י גרס' ליה, וכ"ה ומתנס במתחייי גרקי ליה, וכ"ה בכ"ח": ג' מוכח לב"ח": ג' מוכח ל"ג במוכח ונכלש" כ"פ: ד] ל"ל דתנן, והוא מחילת דינור (ש"ח): ה] ל"ל בה (ש"ח): ז] בה לא פסיל טומאה ("ש"ח): ז] בה לא פסיל טומאה מקירוש שלה ("ש"ח): ז] פעריון מקירושו (כ"ח): ז] פעריון מעריון (ב"ח): ז] פעריון יודי שלה ("ש"ח): ז] פעריון יודי שלה ("ש"ח): ז] ין קירושו (בי פ.). זון לשרק מימיו (בי־פ.) מ] לילה אבל אם היו משוקעים כל הלילה והעלן בעה"ש נפסלים בכך אף לאברים הס"ד ומה"ד אף למתירין כדי ואם שיקעו קודה למתירין כדי ואם שיקעו קודה וכרי כל"ל (שיה). וכני"ז כל"ק וזכים ונהיפוך הסדר. ועי תו"ק ודרכי יושר: ין כל"ק מוסיף כלן המינות ללעיל ואם שיקעו קודם התינות ללעיל ואם שיקעו קודם עמוד השחר מעט כשרים מימיו לקידוש עבודת מתירין: מימיו לקידוש עבודת מתיידן: אן בשמ"ל יוסף היינו אברים ופדרים קאמר ר" יוהנן דמיפכל בהעלאתו, דס"ל דלאברים כמתירין וצריך שיהא משוקע כל הלילה שהרוייהו פליג: יבן 2"ל מחר ואתרוייהו פליג. יבן ל"ל מחר (ש"ח): יגן ל"ל האי (פ"ח, וכ"ח בר"פ): ידן בזו ורי יוחגן סבר בכ"פ): ידן בזו רי יוחגן סבר לה כרבי אבל כו' כל"ל (ש"ח): מון עי כילור דכריהס בל"ק, ח"ג שון ער ציחור דבריהם בצ"ק, ח"ג ונוסה"ק. ומור ונוסה"ק. ומוחר"ם ש"ף נוסה"ק. דו נוסה"ק. דו נוסה"ק. דו במיק לקסנן בחוד"ה מאי אקרי וא"מ היסטול ומור. ובסי לשם היו בס כי דמקומו אחר הסי שאח"ז: שון בסי ארעא דרבען כי שחס"ז: שון בסי ארעא דרבען כי דמיבת לירה הוא טייק וצ"ג אינו בייבת לרייב אוו ברכה לרייבה בייבת הרייבה אינו ברכה לרייבה אינו ברכה לרייבה בייבת הרייבה בייבת הרייבה בייבת הרייבה ברייבה בייבת הרייבה בייבת הרייבת הרייב תמיבת לידה הוח ש"ם ונ"כ לינה. ולענ"ר חין הכרח להגיה ודבריהם ניתח עפ"י גיר שלנו (יד דוד וע"ש): יז] מבכולהו כדפירש (צ"ק), וע" רש"ש: יות] דוקא שלא שקעו אלא כו" כל"ל (ש"מ): ימ] כדי שיהיו יכולין כל הלילה כל"ל (צ"ק): כ] ל"ל דלא (שמכ"י): כא] ל"ל כב] ל"ל ביה (ש"ח): בג] למיפשע עכ"ל כל"ל (ש"ח): בן להיבשע על לכל לכל לנה וו: בן לידי נותר נמחק (ש"ח). וע" נגלי קה"י: בהן 5"ל היו (צ"ק): בון 5"ל בקידוש (שמכ"י): בון 5"ל ויבואו (ש"מ):

ליקוטים

דכתיב ממנו, הא בעלמא אפילו בתוכו שפיר דמי. (שו"ת הרשנ"ח ח״ל סי׳ קל״ל) ואט״פ שדעת רבינו מיים סףי קניים) אועיים שדעת רבינו [הטור] בסי קצ"ט שמשכשן ידיו בתוך הכלי לא עלתה לו נטילה לאכילה, וכן דעת רוב הפוסקים, ומ"מ לענין נטילת שחרית אפשר שעלתה לו דכיון " דלא אשכחן מהפוסקים מ"ד דלא אשכחן מהפוסקים מ"ד דליבעי כלי אלא הך תשובה, והיא אומרת דשכשוך ידיו בכלי מהני, נקטינן הכי. מיהו משמע דהיינו לצאת ידי חובת נטילת ידים שחרית כדי לקרות ק"ש ולהתפלל. אבל להעביר רוח רעה השורה על ידיו לא סגי בשכשוך השורה על ידיו לא סגי בשכשוך דלעולם אינה עוברת עד שיערה . עליהם מים ג״פ ושכשוך ידים בכלי אפי׳ כמה פעמים לא חשיב אלא פעם אחד שכיון ששכשך ידיו פעם אחד נטמאו כל מים שבכלי ותו לא מהני מידי. (צ"י

והא פרה דטמויי מטמאינן ליה. אחר קידוש זה כדתנן דו כו' וטבילה זו בהר המשחה היחה והכי תנן לה במסכת פרה (פ"ג מ"ו) ואחר טבילתו מיד הוא מסדר מערכתה ושורפה אלמא אחר הקידוש הזה היתה וש"מ לא פסלה לה הו טומאה. י"ש חסרו"ן בספרי"ם

ונראה לי הגירסא הכי שאני פרה הואיל וטבול יום כשר בה ח טומאה

לא פסלה בקידושין שלה: אי הכי

למה לי דמקדש. הואיל ואין קידוש זו

כשאר (א) קידוש עבודה: בכיור.

שיכנים ידיו ורגליו בתוכו: הא כיור

דומיא דמערה. והיכי דמי כגוו

שנכנס לתוכו: מי מערה אילטריך

ליה. כלומר לעולם דכוותיה בכיור

נמי פסול והאי דנקט מי מערה אינטריך סד"א הואיל וטבילה

מעלייתא היא עדיפא היא מכיור

שהן שאובין וקידוש אין כאן וטבילה אין כאן אבל הכא טבילה איכא

קמשמע לן: ה״ג אמר רבי חייא בר

יוסף מי כיור נפסלין למתירין כמתירין

לאברים כאברים ורב חסדא אמר

אף למתירין אין נפסלין אלא בעמוד השתר כאברים: מי כיור. לפי זמן עבודה שהקידוש לריך לה הוי

זמן מימיו ליפסל. אם עבודת [מתיר

הוא כגון עבודת] דם או קמלים

שנפסלים בבא הלילה עליהם כדאמרי׳

באיזהו מקומן (לקמן דף נו.) מנין

לדם שנפסל בשקיעת החמה וכו׳

מי כיור נפסלין בשקיעת החמה אם

לא נשקע הכיור בבור לפני שקיעת

החמה נפסלים מימיו לקדש עוד

מהם לצורך עבודת יום מחר אפי׳

והא פרה דממויי מממינן ליה דתנן 6% מממאין היו הכהן השורף את הפרה ומטבילין אותו להוציא מלבן של צדוקין שהיו אומרים במעורבי שמש היתה נעשית ש"מ לא פסלה בה (מחשבת) מומאה שאני פרה הואיל דטבול יום א לא פסיל בה אי הכי למה לי דמקדש כעין עבודה [בעינן] איבעיא להו מהו לקדש ידיו [ורגליו]בּ בֹכיוֹר בּממנוי אמר רחמנא ולא בתוכו או דלמא אפילו בתוכו אמר רב נחמן בר יצחק תא שמע 🌣 או שמבל במי מערה ועבד עבודתו פסולה הא מי כיור דומיא דמי מערה ועבד עבודתו כשרה ילא מי מערה איצמריכא ליה שלא תאמר כל גופו מובל בהן ידיו ורגליו לא כל שכן אמר רבי חייא בר יוסף סמי כיור נפסלין למתירין . כמתירין לאברים כאברים רב חסדא אמר אף למתירין אין נפסלין אלא בעמוד השחר כאברין ורבי יוחגן אמר כיור כיון ששקעו שוב אין מעלהו למימרא דלעבודת לילה גמי לא חזי יוחנן משמיה לא חזי יוחנן משמיה דאילפא כיור שלא שקעו מבערב מקדש ממנו לעבודת לילה ולמחר אינו מקדש מאי אינו מעלהו נמים דקאמר לעבודת יום אבל לעבודת

לילה חזי [אי הכי] היינו דרבי חייא בר יוסף

בר ביור נפסלין למתירין במתירין. פי׳ לדם וקומן נפסלים נב א מיי׳ פ״א מהלכות פרה מימיו בשקיעת [החמה] כמו שהמתירין נפסלין בשקיעת החמה כדאמר באיזהו מקומן (לקמן דף נו.): ביור ביון ששקעו אין מעלהו. למאי דס"ד השתא דהעלאת לילה פוסלן לכל עבודות יש תימה דתיקשי ליה כמה משניות

דמסכת תמיד (דף כח.) שהיה מקדש לתרומת הדשן ואחיו הכהנים שהיו מקדשים כמו כן בלילה יי ומיהו איכא לאוקמינהו כר' אלעזר בר"ש וכמאן דפשיט לעיל כמחלוקת בזו כך מחלוקת בזו דו והא כרבי אבל קשה אכתי היאך היו עושין תרומת הדשן לרבי וי"ל בכהנים ישנים שניעורו כל הלילה ואין לריכין לקדש ומתני׳ דיומא (דף כב.) דמוכחה שהיה תרומת הדשן בכהני חדתי דקאמר עלה דלכך לא הוה פיים בתחילה בתרומת הדשו משום אונס שינה כר' אלעזר בר"ש אי נמי מו י"ל שהיה להם מים בכלי שרת אחר כדי קידוש של תרומת הדשן ועוד יש לומר דמקידוש תרומת הדשן לא קשיא מידי דפסול עבודת לילה בו דרבנו ויש עוד טעם להכשיר בתרומת הדשן טפי מבכולה לילה יו כדפירש בקונטרס בסמוך ח׳ עוד יש לומר דניחא ליה למיפרך מדר׳ יוחנן אדר״י טפי ממתניתין דתמיד משום דאיכא לדחויי דסבירא ליה למתני׳ דמקרות הגבר עד לפרא לא פסלה לינה אפי׳ במים אט"ג דסוגיא דשמעתין ודאי לאו הכי סבירה ולהחי פירוש ניחה השתה דלא מצי לאקשויי מברייתא דלעיל [יט:] דפליגי בה רבי ורבי אלעזר בר"ש

דקתני קידש גלילה לריך לקדש ביום דמשמע הא גלילה מיחזי חזי: ביוד ביון ששקעו. פירוש האי דמהני שיקוע למים היינו קודם שנפסלו דלאחר שנפסלו אמרי׳ בפ׳ כל שעה (פסמים דף לד:) דאין זריעה להקדש: ביור שלא שקעו. השתח ס"ד דלאו דוקא יה אלא אפילו שקעו מעלהו [ומקדש] לעבודת לילה אלא רבותא נקט הכי אע"פ שלא היה משוקע בשקיעת החמה כשר לעבודת לילה אבל לבסוף דמשני ומסיק דאיכא ביניהו גזירת שיקוע ניחא דנקט שלא שקעו דאם איתא דשקעו אין מעלהו עד מרומת הדשן: מאי אין מעלהו דקאמר לעבודת היום. פיי שיהא כשר לקדש לענין שיועיל לו קידוש לעבודת יום כגון קומן ודם אבל לעבודת לילה כגון לאיברים חזי ופריך היינו דר' חייא בר' יוסף ומשני איכא בינייהו גזרת שיקוע כלומר לר"י אסור להעלותו גזירה שמא יפשע ולא יחזור וישקיענו דר' יוחנן אית ליה גזירת שיקוע ולהכי נקט שלא שקעו דאם שקעו לא יעלהו עד תרומת הדשן דלמא פשע אבל אם לא שקעו או שקעו והעלהו מקדש ממנו ור' חייא בר יוסף לא גזר וסבירא ליה דמעלהו כל שעה שירלה ולא חיישינן דלמא פשע וא״ת ולמה היו משקעין אותו כלל בערב היה להם להמתין עד סמוך לעמוד השחר כיון שש שהיו יכולין [להעלות] כל הלילה לקדש לאברים וי"ל (דלמא) לא בו רצו להמתין זמן שיקועו עד סמוך לזמן פסולו דלמא פשע ולא משקע ליה בעמוד השחר וה״ה שהיו יכולין לקבוע זמן שיקוע

זריעה מידי דהוי אמים שנטמאו דאמרי (פינה דף א:) משיקן במקוה וטהורין אלמא אמרי דוריעתן וטהורין הנמה המרי״ דוריעהן מטהרתן, וי״ל דאין זריעה להקדש (פסחים דף לד:). וא״ת ולר״ חייא בר יוסף הלא היו מי כיור נפסלין למתירין בהעלאתו לצורך תרומת הדשן בלילה, וי"ל דאה"ל דכבר נפסלו בהעלאתו לצורך תרומת הדשן ובאותן המים לא היה מועיל הקידוש כי אם לאברים. וא"ת ממה היו מהדשיו למתיריו למחר. וי"ל דלמחר מקושין כתחירין פתחל, די כי דכתות היו נותנין אותן מים שנפסלו בכלי שרת אחר וחוזר ושוקע הכיור בבור יוממלאין מים חדשים למתירין, וא״כ כח דתנן (יומה דף לו.) אף הוא (היה עושה) ועשהן מוכני לכיור פי' כדי לחזור ולשקעו בבור בעמוד השחר, לא היה מועיל אותו שיקוע כי אם לקדש אותן כהנים [שנתעפקו היה לריך לחזור ולמלאות מים חדשים יהה כריך נחזור וכתכחות תים חדשים למתיריין כדפיי א"כ לאחר חרומת הדשן למה היו משקעין אוחו כלל כיון דאוחו שיקוע לא היה מועיל למתירין וליססול אף לאברים ומיד לאחר עמוד השחר ישאבו מים חדשים לצורך מתירין ולצורך אברים, וי"ל דמשום הכי לא עביד הכי שאין קדשים לבית הפסול או פעמים שמתעסקין הרצה כהנים כו (מהר"פ): והאמר רב אסי א"ר יוחנן כו' מקדש ממנו לעבודת ח. אלמא חזי לאברים. ואיו לומר דה אול להלב"ש ור"י דהכל איירי אליבא דרבי, דקס"ד השתא דלמחר אינו מקדש הפיי הוא דאיפסל בלינה אינו מקדש הפיי הוא דאיפסל בלינה יאסור לקדש. [וא״ת] ואכתי מאי מיקן דמ"מ אימא דההיא (כרשב"א) נהן זמ ינו הימו השהי (פנש מ) [כרלב"ש] לפי שיטת הקונטרס דפיי לעיל (דף כ. ד"ה דלא זריף) דהיינו לרלב"ש ומודה במי כיוכ. ולריך לומר לרים דרים לחיינו מי דכרלב"ש אתיא מ"מ מדראב"ש נשמע לרבי דכי היכי דלראב"ש מקדש הימנו לעבודת הלילה (ד) אע"ג דאסור לקדש הימנו לעבודת היום, כמו כן לרבי נמי, דבהא לא פליגי דהא לא פליגי אלא בקידוש אבל במים לא פליגי. כך הוא פי שיטת הקונטרס. ומ״מ קשה לפי שיטו שקומסת, ווו וו קטם [דמאי פריך] מההוא דאילפא כיון שאינו יטול להקבות רק ללישוא דאיפסל להו בלינה, דילמא כאידך לישוא דלא לריך לקדושי ואליבא דראב"ש הוא וכמחלוחת כו' ולא לנופל שי שוח יהמונהקות כל יומן מיקשי מידי לרי יוחנן. ולכן נראה [כפר] ריב"א דפרי לעיל (שם בשטמייק דיה למחר) דמדקאמר לעבודת לילה משמע הא עבודת יום לא, [ולפי"ז] פריך שפיר ממה נפשך דחי מפרשינן דמיפסל בלינה וכרבי השיא דרבי להיפסף ככים הפרט קלה להכי אדרבי, ואי נמי מפרט דלא לריך לקדושי וכראב"ש, קשיא ממנו לרבי, דבהא לא פליגי כיון דמודה רבי

לעבודת לילה הא לעבודת היום אסור

שיקעו קולם עמוד השחר העושה לינה בכל מקום אינו מועיל לו שלפי עבודתו הוא חשובו וכן אם שקעו לפני שקיעת החמה והעלהו בלילה מכיון שמצאו הלילה שעה אחת חוץ לבור נפסלו מימיו לעבודת היום: לאברים כאברים. לקדש מהן לעבודת הקטר חלבים נפסלין בעמוד השחר כמו שאברים נפסלין בלינת עמוד השחר כדכתיב עד בקר " אבל כל הלילה כשרין ח לקדש מהן לעבודת לילה ₪ ואם שיקעו קודם עמוד השחר מעט כשרין מימיו לקידוש עבודת [היום: אף] למסירין כו' כאברים. כשם שאין האברים נפסלין אלא בעמוד השחר אף כל לינות אין פוסלות בשום קדושה אלא בעמוד השחר ח: ור' יוחנן אמר כיור כיון ששקעו. בבור כדרך מלותו סמוך לשקיעת החמה: שוב אין מעלהו. כל הלילה. וקס"ד דאפי׳ לעבודת הלילה או קאמר ר' יוחנן דמיפסל בה העלאתו ואתרוייהו פליג: לעבודת לילה. הקטר חלבים: ולמחר אינו מקדש. קס"ד דאסור לקדש הימנו קאמר שנפסל בשקיעת החמה לעבודת יום אלמא כולה כרבי חייא סבירא ליה: מאי אינו מעלהו נמי דקאמר. רבי יוחנן לעיל לעבודת יום משום פסול עבודת יום האמר לה שלא יפסלו מימיו לעבודת יום וקא סלקא דעתך השתא שהעלאת הלילה תפסלם לעבודת מתיר יבו כר' חייא: אי הכי היינו דרבי חייא. מאי ש אינו מעלהו דקאמר רבי יוחנן עלה דר׳ חייא ודרב חסדא מאי אתא למימר הא רבי חייא נמי ה"ק:

בתחילת הלילה או באמצעה דכדי 🖘 שיהא זכור בעמוד השחר אלא לפי שהוא זמן פסול מתירים של דם וקומך קבעו זמנו בערב ולר׳ יוחנן אע״פ שעל כרחן יש להן להעלותן לתרומת הדשן לא דמי כדפי׳ בקונטרס [לקמן יי ח״ל] דלא סגיא ליה בלאו קידוש זה שזכה לפיים של תרומת הדשן ולגזירת שיקוע ליכא למיחש דכיון שמצאו שקוע והעלהו ועכשיו הגיע זמן הסמוך לפסולו לא פשע ליה 🖘 והדר משקע ליה ולא דמי למעלהו בלילה שמניחו לקדש כהנים הבאין חמיד להקטיר ואתי למיפשע 🖾 וא״ת ויפסול מימיו ומה בכך והא השתא נמי כשמשקעו בעמוד השחר וחוזר ומעלהו ביום לא היה יכול לקדש במימיו למתירין דכבר נפסלו ולא מהני להו זריעה אלא לאברים היה יכול לקדש ומי הוא שוטה שיכול לקדש ביום קידוש גמור שיועיל לכל העבודות והוא עומד ומקדש קידוש שאינו מועיל אלא לאברים ו"ל דכיון דקידש להו המים בכלי שרת מצוה לשומרן כשאר קדשים שלא יפסלו כדפי׳ בקונטרס בהך דשמעתין אי נמי כדי שלא יבואו לידי נותר ביו ויטמאו את הידים וכשמעלין את הכיור ביום היו מערין מימיו בכלי שרת דפעמים שמקדשין הרבה כהנים בכל דדין ומי שיש לו לקדש לאברים מקדש מן המים שבכלי שרת ושנים עשר כהנים שהיו 🗗 מקדשין בכח אחת מן הכיור לנורך התמיד אף על פי שהיה פייס של תמיד קודם ע"ה כדמוכח במסכת תמיד (פיא) מ"מ לא היו מקדשין בלילה עד שהיה יום ומעלין הכיור ונוסנים מימיו בכלי שרת וממלאין אותו מים חדשים ומקדשים מהם שהרי היה זורק דם התמיד ונפסלו מימיו למחירין ולא מהני להו זריעה והא דפסלה להו לינה במים בכולה שמעחין היינו כרבי ולא כרבי אלעזר בר"ש למאי דפשיט אילפא לעיל כמחלוקת בזו כך מחלוקת בזו [וכולהו אמוראי דלעיל מודו דלכל הפחות ספיקא הוי והכא מפשט פשט ועוד לריך לומר דהא דאמר אביי לעיל דמקרות הגבר עד לפרא לא פסלא לינה היינו קידוש ביו אבל במים פוסלת והאי דפסלה נמי לינה במים אינו אלא מדרבנן דכיון דלא פסיל בקידוש לא פסיל במים דהכל [אחד] כדאמר לעיל כמחלוקת בזו כך מחלוקת בזו]. ורבינו פי׳ בענין אחר וזה לשונו ומאי אינו מעלהו דקאמר משום חשש עבודת היום שאם יעלהו לעבודת לילה קודם תרומת הדשן יהיו סבורים העולם שמשקעין אותו בשקיעת החמה שלא יפסלו המים למתירין וקודם השחר שלא יפסלו לאברים ויבא ביו לקדש ממנו למחר למתירין אף על פי שלא היה משוקע

מין הם אין הם קשר משר נפריק נטרן שברים שחם נוסרין בחמירן המירן המריך המירן המריך המירן המ

ואפ"ה מודה דמהדש לעצודת הלילה. כמו כו נשמע לרני מחודים: דש"ר ד"ח את לבתרירו כו" את כל לינה איו פוסלת אלא בעסוד השחר. כי הטעם שהמים נפסלו בלינה אינו פוסלת אלא בעסוד השחר. כי הטעם שהמים נפסלו בלינה אינו פוסלת אלא בעסוד השחר. כי הטעם שהמים נפסלו בלינה אינו פוסלת אלא בעסוד השחר. כי הטעם שהמים נפסלו בלינה אינו פוסלת אלא בעסוד היו בי" אבל סשח